

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

กรุงเทพมหานคร เขต 1

The Effect of Academic Administration on Student-Centered
Learning of the School under the Secondary Educational Service
Area Office Bangkok 1

อุมพร พิมพ์สุตะ
Umaporn Pimsuta

สาขาวิชาภาวะผู้นำการบริหารและการจัดการการศึกษา
คณะการจัดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
Educational Management and Administration Leadership
School of Creative Educational Management, Panyapiwat Institute of Management

Corresponding email: umami5191@gmail.com

Received: 30 May 2021; Revised: 22 June 2021; Accepted: 2 July 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 2) ศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และ 3) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 คน โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.973 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง 3) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวัดผล

ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู มีค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.763 สามารถอธิบายความแปรปรวนของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูได้ร้อยละ 58.20 ($R^2 = 0.582$) และมีค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.376, 0.242 และ 0.221 ตามลำดับ

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน, การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, การบริหารการศึกษา

ABSTRACT

This research aims to study 1) the academic administration level of the school under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 2) the student-centered learning of the school under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1, and 3) the effect of academic administration on student-centered learning. The samples were 360 teachers obtained by using stratified random sampling divided by the school size. The employed research instrument was 5 rating-scale questionnaires with a total of reliability at 0.973. The statistics used to analyze descriptive statistical data were percentage, mean, and standard deviation and the inferential statistics was multiple regression by Stepwise method.

The results of this study showed that 1) the academic administration level of the school was at the high level. The highest average aspect was teaching, and the lowest average was school curriculum development, 2) the student-centered learning of the school was at the high level. The highest average aspect was the field of organizing a variety of learning activities suitable for the learner, and the lowest average aspect was the management of teachers' learning for the learner to create knowledge on their own and 3) the effect of the academic administration on student-centered learning of the school were the development of innovative media and technology for education, the evaluation and grades transfer, and the education curriculum development. The correlation coefficient (R) was at 0.763 which implied that the effect on student-centered learning of the school was about 58.20 percent ($R^2 = 0.582$). The standard scores (β) were 0.376, 0.242 and 0.221, respectively.

Keywords: The Academic Administration, The Student-Centered Learning of the School, Educational Administration

บทนำ

สภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เป็นผลให้การจัดการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวให้เท่าทันอยู่ตลอดเวลาเช่นเดียวกัน การบริหารงานวิชาการเป็นการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ทุกอย่างของโรงเรียน ถือว่าเป็นงานที่เป็นหัวใจหลัก มีบทบาทอย่างมากในการขับเคลื่อนการศึกษาที่ผู้บริหารควรตระหนักให้ความสำคัญ เอาใจใส่อย่างมากกับการบริหารงานไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนมุมมอง แนวคิด ส่งเสริม สนับสนุนครูในกระบวนการจัดการเรียนรู้ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาผู้เรียน ไม่ว่าโรงเรียนขนาดใดก็ตาม การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจที่สำคัญของการจัดการศึกษาและมีความสำคัญอันดับแรก ๆ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (มณีนี เจริญไชยนาวงศ์ และปทุมพร เปียถนอม, 2563: 78) โดยคำว่า การบริหารงานวิชาการนั้น หมายถึง งานสำคัญมากสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานโรงเรียน เพราะงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกประเภทที่จัดขึ้นในโรงเรียน โดยเฉพาะการจัดทำหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งคุณภาพของการศึกษาซึ่งประเมินผลได้จากงานวิชาการทั้งสิ้น (จตุรภัทร ประทุม, 2559: 30)

ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดแบบแผนการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบซึ่งจันทราณี สงวนนาม (2553: 144-147) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาไว้ว่ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายกล่าวคือ นักเรียนบรรลุผลตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ภาระหน้าที่ และงานที่ผู้บริหารต้องปฏิบัติในสถานศึกษาทุกขนาดย่อมต้องมีความเหมือนกัน โดยถือว่างานวิชาการเป็นงานหลัก สอดคล้องกับ ชีรวัดน์ มอนโธสง (2561: 23) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการคือการบริหารกิจกรรมทุกชนิดและการดำเนินงานทุกอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดผลดีกับผู้เรียน และให้ครอบคลุมกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลต่อการปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ ๆ ของครูในโรงเรียนที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้สำเร็จตามเป้าหมายร่วมกันได้ เพราะโลกมีการเปลี่ยนแปลงไม่หยุดยั้ง ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การรับข้อมูลข่าวสารรวดเร็วโดยไม่มีอะไรปิดกั้นที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของผู้เรียน

สภาพปัญหาในการศึกษาของประเทศไทยเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ จะเห็นได้ชัดจากรายงานการสังเคราะห์งานวิจัยว่าด้วยปัญหา และข้อเสนอแนะในกระบวนการจัดการศึกษาไทย จากประเด็นปัญหาการบริหารงานวิชาการในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้นั้น พบว่า โรงเรียนขาดผู้เชี่ยวชาญในการนิเทศครู ครูผู้สอนไม่มีประสบการณ์ในการวิเคราะห์หลักสูตร ทำให้ประสบปัญหาในการให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่มีผลต่อผู้เรียน (กรภัทร เอ็นจิรินทร, 2557: 100) และปัญหาคุณภาพการศึกษาที่ อภิชัย พันธเสน และคณะ (2558: 355) ได้ชี้ว่า ปัญหาใหญ่ของระบบการศึกษาไทย คือ ปัญหาการบริหารการศึกษาโดยเฉพาะในโรงเรียน ผู้บริหารขาดทักษะในการจัดการเรียนรู้ หรือการชี้แนะครูให้ทำตามเป้าหมายที่คาดหวัง รวมทั้งการมีส่วนร่วมของครู ผู้เรียน ชุมชน และกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

จากปัญหาคุณภาพการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญและส่งเสริมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ในด้านการจัดการเรียนรู้ของครูให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูให้ผู้เรียนมีบทบาท ปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน จำเป็นที่ต้องเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ให้ความสำคัญใน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเฉพาะให้มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยงค์ ศรีโทมิ (2561: 175) พบว่า ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ดังนั้นการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนนั้น ย่อมมีความเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู โดยส่งเสริมครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน นำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตจริง ซึ่งเกิดได้จากสถานศึกษาบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา และ 6) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้ของครูให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง 2) การจัดการเรียนรู้ของครูให้ผู้เรียนมีบทบาท ปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และ 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านที่ส่งเสริมในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

จากเหตุการณ์ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ตระหนักเห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับงานทุกอย่างในโรงเรียน ซึ่งการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษานั้น จะส่งผลในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนได้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษางานวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้ทราบระดับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนแล้วนำข้อมูลไปพัฒนาการบริหารงานของตนเองในสถานศึกษาและเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ใช้วางแผน กำหนดนโยบาย เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดต่อไป และทราบระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูเพื่อพัฒนาการจัดเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
3. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1

สมมติฐานการวิจัย

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอย่างน้อย 1 ตัวแปรส่งผลทางบวกต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 67 โรงเรียน จำนวน 5,194 คน (ข้อมูลสารสนเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1, 2563: ออนไลน์) ดังตารางที่ 1

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie & Morgan (1970 อ้างใน อึ้งรุณี เอกะกุล, 2543) จำนวน 360 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling) ตามขนาดของโรงเรียน แล้วหาจำนวนตัวอย่างแต่ละขนาดโรงเรียนโดยเทียบสัดส่วนกับกลุ่มตัวอย่างของประชากรทั้งหมด แต่ละขนาดโรงเรียนทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยจับสลากเพื่อให้ได้จำนวนครบตามกลุ่มตัวอย่าง

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน และตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู

3. ขอบเขตเนื้อหา

3.1 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา และ 6) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนรู้ของครูให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง 2) การจัดการเรียนรู้ของครูให้ผู้เรียนมีบทบาท ปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และ 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป เช่น อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษาปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู มีจำนวนข้อคำถาม 24 ข้อ จากตัวแปรอิสระ 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการนิเทศการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนนกำหนดตามแนวคิด Likert Scale (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121) ดังนี้

5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการ ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการ ระดับมาก

3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการ ระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการ ระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการ ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน มีจำนวนข้อคำถาม 15 ข้อ จากตัวแปรตาม 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนรู้ของครูให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง 2) การจัดการเรียนรู้ของครูให้ผู้เรียนมีบทบาท ปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และ 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับความสนใจและความถนัด โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนนกำหนดตามแนวคิด Likert Scale (บุญชม ศรีสะอาด 2556: 121)

5 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ระดับมาก

3 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ระดับปานกลาง

2 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ระดับน้อย

1 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ระดับน้อยที่สุด

4.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) แบบสอบถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการสอบถาม (Item-Objective Congruence Index: IOC) และความเหมาะสมของภาษา (Wording)

4.2.2 นำผลประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านไปวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์เป็นรายข้อ โดยค่าดัชนี IOC ที่ได้เป็นค่าเฉลี่ยที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยหาค่าดัชนี IOC มี 3 ระดับ ได้แก่ 1 คะแนน (สอดคล้อง) 0 คะแนน (ไม่แน่ใจ) -1 (ไม่สอดคล้อง) โดยนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ค่าของความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67–1.00 เป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้ทั้งหมด 39 ข้อ พบว่า จำนวนข้อคำถาม 34 ข้อ ที่มีค่าความสอดคล้อง 1.00 และมีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ มีค่าของความสอดคล้อง 0.67

4.2.3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้จริง และนำข้อเสนอแนะความเหมาะสมของภาษาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงข้อคำถาม แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.967 ตอนที่ 3 แบบสอบถามการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูมี ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.945 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.973

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้แบบสอบถาม Google form ดำเนินการเก็บข้อมูลจากครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 คน ซึ่งได้รับแบบตอบรับครบจำนวน 360 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกขนาดของโรงเรียนและนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติดังนี้

5.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentile)

5.2 ข้อมูลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121)

5.3 วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) แล้วเปรียบเกณฑ์พิจารณา (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550: 314) ดังนี้

- 0.91-1.00 มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
- 0.71-0.90 มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
- 0.31-0.70 มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
- 0.01-0.30 มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
- 0.00 ไม่มีความสัมพันธ์กัน

5.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Multiple Regression Analysis-Stepwise Method)

ผลการวิจัย

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยตัวแปรพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยตัวแปรพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
R	แทน	ค่าแสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมดกับตัวแปรเกณฑ์
R^2	แทน	ค่าการอธิบายของตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมดที่มีต่อตัวแปรเกณฑ์

SE _b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย
SE _{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
t	แทน	ค่าสถิติแจกแจงแบบที
F	แทน	ค่าสถิติแจกแจงแบบเอฟ
X	แทน	การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
X ₁	แทน	คะแนนด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
X ₂	แทน	คะแนนด้านการจัดการเรียนการสอน
X ₃	แทน	คะแนนด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
X ₄	แทน	คะแนนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
X ₅	แทน	คะแนนด้านการนิเทศการศึกษา
X ₆	แทน	คะแนนด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
X _{รวม}	แทน	คะแนนด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในภาพรวม
Y	แทน	การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
Y ₁	แทน	คะแนนด้านผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง
Y ₂	แทน	คะแนนด้านผู้เรียนมีบทบาท ปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
Y ₃	แทน	คะแนนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมกับ ผู้เรียน
Y _{รวม}	แทน	คะแนนด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพรวม
p-value	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะของประชากรของผู้ตอบแบบสอบถามมี 3 รายการ ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การเป็นครูในสถานศึกษาปัจจุบัน จากตารางที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 360 คน พบว่า อายุ ไม่เกิน 30 ปี จำนวน 30 คน (ร้อยละ 27.80 คน) อายุ 31 - 40 ปี จำนวน 161 คน (ร้อยละ 44.88 คน) อายุ 41-50 จำนวน 39 คน (ร้อยละ 10.73) และ อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 60 คน (ร้อยละ 16.59) ตามลำดับ วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี จำนวน 217 คน (ร้อยละ 60.28 คน) ปริญญาโท จำนวน 141 คน (ร้อยละ 39.17) และ ปริญญาเอก จำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.28) ประสบการณ์การทำงานเป็นครูในสถานศึกษาปัจจุบัน ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 97 คน (ร้อยละ 26.94) 6 – 15 ปี จำนวน 176 คน (ร้อยละ 48.89) 16 – 25 ปี จำนวน 27 คน (ร้อยละ 7.50) และ 26 ปีขึ้นไป จำนวน 60 (ร้อยละ 16.67)

3. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโดยภาพรวม

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโดยรวมตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวม ทั้ง 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการนิเทศการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$)

SD = 0.67) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.34$ SD = 0.64) รองลงมา คือ ด้านวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.06$ SD = 0.77) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.96$ SD = 0.87) ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามรับรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวม

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.96	0.87	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.34	0.64	มาก
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	4.06	0.77	มาก
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.06	0.80	มาก
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.98	0.84	มาก
6. ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.06	0.77	มาก
เฉลี่ย	4.08	0.67	มาก

4. ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโดยภาพรวม

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโดยรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จากตารางที่ 4 พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวม ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูให้ผู้เรียนมีบทบาท ปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.58) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.58) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูให้ผู้เรียนมีบทบาท ปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.62) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.65) ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวม

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง	4.23	0.65	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูให้ผู้เรียนมีบทบาทปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	4.24	0.62	มาก
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน	4.30	0.58	มาก
เฉลี่ย	4.25	0.58	มาก

5. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกับตัวแปรการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูว่าอยู่ในเกณฑ์การจะนำไปวิเคราะห์การส่งผลต่อหรือไม่ทำการวิเคราะห์ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทั้งในภาพรวม รายข้อ และรายตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยในภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.675 แสดงว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนแต่ละด้านกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู รายด้านและภาพรวมก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน แสดงว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนทุกตัวแปรอยู่ในเกณฑ์ที่นำไปวิเคราะห์การส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ of ครูได้ รายละเอียดของความสัมพันธ์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ of ครูแต่ละด้าน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

การบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียน	การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู			
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y _{รวม}
X ₁	0.594**	0.561**	0.596**	0.622**
X ₂	0.496**	0.474**	0.507**	0.524**
X ₃	0.627**	0.587**	0.544**	0.632**
X ₄	0.588**	0.542**	0.534**	0.595**
X ₅	0.559**	0.507**	0.526**	0.568**
X ₆	0.644**	0.580**	0.613**	0.653**
X _{รวม}	0.659**	0.609**	0.626**	0.675**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

6. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในภาพรวม

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรายด้านที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในภาพรวม จากตารางที่ 5 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรายด้านที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในภาพรวม มี 3 ด้าน โดยลำดับแรก คือ ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X₆) ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ (b) = 0.281 และในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) = 0.376 ลำดับ 2 คือด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน (X₃) ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ (b) = 0.183 และในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) = 0.242 และลำดับ 3 คือด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (X₁) ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ (b) = 0.164 และในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) = 0.221 โดยทั้ง 3 ด้านร่วมกัน สามารถอธิบายความแปรปรวนของการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญของครูในภาพรวมได้ร้อยละ 58.20 ($R^2 = 0.582$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรายด้านที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในภาพรวม

Variable	b	SE _b	β	t	p-value	Zero order Correlation	Collinearity Statistics	
							Tolerance	VIF
Constant	1.718	0.116		14.859				
X ₆	0.281	0.040	0.376	7.112	0.000	0.709	0.419	2.389
X ₃	0.183	0.045	0.242	4.084	0.000	0.688	0.334	2.991
X ₁	0.164	0.042	0.221	3.866	0.000	0.674	0.358	2.791
R = 0.763, R ² = 0.582, SE _{est} = 0.375, F = 165.502								

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ระดับความเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้กระทรวงศึกษาธิการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ อีรวัดน์ มอนโฮง (2561: 23) ได้สรุปว่า การบริหารงานวิชาการคือการบริหารกิจกรรมทุกชนิดและการดำเนินงานทุกอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดผลดีกับผู้เรียน และให้ครอบคลุมกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกล้าฟ้า ทองสนธิ (2557: 107) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 โรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษากการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 โรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยายู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ พิพัฒน์ นิรนาทกุล (2563: 121) ทำการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นลำดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานการจัดการเรียนการสอนเป็นหัวใจหลักของการบริหารงานวิชาการถือเป็นงานสำคัญของสถานศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับ สุรเชษฐ เดชประสิทธิ์ (2560: 75) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เป็นการใช้ศาสตร์และศิลป์เพื่อบริหารจัดการกิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียน รวมถึงการจัดกระบวนการ

ทางการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม จุดมุ่งหมายทางการศึกษา ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. ระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะตามประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดมาตรฐานความรู้และ ประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งกล่าวว่า ครูที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามที่คุรุสภากำหนดจะเป็นครูมืออาชีพที่มี คุณภาพและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ สุริพร แก้วโพธิ์ (2561: 75) ได้ทำการศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดนครนายก ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัด อาชีวศึกษา จังหวัดนครนายก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยวินทร์ สิงห์สุถ้า (2558: 120) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองม้วน โยธชัย (2561: 128) ได้ทำการศึกษาโปรแกรมพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า การประเมินโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ทำการ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายเหมาะสม กับผู้เรียนจะแสดงให้เห็นว่าครูมีการวางแผนเตรียมความพร้อมในการสอน มีแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมหลากหลายให้เหมาะสมกับผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2554: 39) สถานศึกษามีการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ครูมี ความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับท้องถิ่น จัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลาย โดยให้ ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการ ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการจัดหาคู่มือแนวการทำหลักสูตร สถานศึกษา และมีการประเมินการใช้หลักสูตรรวมทั้งมีการนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่าง ต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ishmeal and Agu-Monsan (1999: 148-150) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณภาพของการเรียนรู้วัฒนธรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า คุณภาพของการ เรียนรู้วัฒนธรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ ความสามารถในการแสดง ความคิดเห็น ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการเรียนรู้วัฒนธรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนปัจจัยที่ส่งผลให้เกิด ความแตกต่างในการแสดงความคิดเห็นของผู้เรียนนั้น คือ สิ่งแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอนทั้งใน และนอกห้องเรียน และการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นปัจจัยทางตรงที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง และความ แตกต่างในการเรียนรู้วัฒนธรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า มี 3 ด้านของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียนในภาพรวม คือ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อาจเป็นเพราะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีการวางแผนงานในการบริหารจัดการทำให้มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของครูและการทำงานให้ประสบความสำเร็จโดยเกิดความราบรื่นในการบริหารจัดการครูสามารถปฏิบัติในแนวทางเดียวกันตามเป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน ทำให้ครูมีความสุขในการทำงาน พัฒนาทักษะและจัดกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร จึงส่งผลทำให้ครูพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรพิพรรธ ธรรมแท้ (2557: 100) ได้ทำการศึกษาการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า การบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ทวีวัฒน์ ช่วงทิพย์ (2562: 105) ได้ทำการศึกษาปัจจัยการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 พบว่า ปัจจัยการบริหารวิชาการ ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเป็นด้านที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบการจัดการเรียนรู้ให้เกิดแก่ผู้เรียนได้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ ครูสามารถสร้างสื่อนวัตกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน และสร้างบรรยากาศเอื้อให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมาน อัครภูมิ (2553: 292-294) ได้สรุปไว้ว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคโลกาภิวัตน์ ข่าวสารข้อมูลรวดเร็ว มาก และทุกคนมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลได้ไม่แตกต่างกันทั้งครูและผู้เรียน ดังนั้นสื่อการสอนและเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้จึงจำเป็นอย่างยิ่ง และได้สรุปความหมายของสื่อการสอนว่า หมายถึง วัตถุ สิ่งของ ภาพเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนบุคคล และสถานที่ใช้ในการประกอบการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตนา พุ่มน และคณะ (2559: 1750) ได้ทำการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 พบว่า ผลการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ปัจจัยลักษณะขององค์กร ผลการศึกษาระดับการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ พัฒนาด้านความรู้ และพัฒนาการปฏิบัติงาน ผล

การศึกษาปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก แต่อยู่ในระดับสุดท้ายจากทุกด้าน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการอบรมครูและเครือข่ายชุมชนเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 จากผลการศึกษาระดับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดการเรียนรู้ของครูให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก แต่อยู่ในระดับสุดท้ายจากทุกด้าน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเทคนิคการสอนที่หลากหลายทันสมัยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ใหม่เชื่อมโยงกับความรู้เดิมและสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

1.3 จากผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้าน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 รวมทั้งสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษาก็ต้องให้ความสำคัญ ควรส่งเสริม สนับสนุน และจัดอบรมครูให้พัฒนาครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูจากกลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอื่น ๆ เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในรูปแบบอื่น ๆ เช่น งานวิจัยเชิงคุณภาพ การหาค่าประกอบของปัจจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน และหาค่าประกอบอื่น ๆ ที่ส่งต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูเพื่อที่จะได้ข้อมูลเชิงลึกนำไปพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรศึกษาการพัฒนาแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- เกล้าฟ้า ทองสนธิ. (2557). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 โรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดชลบุรี และเมืองพัทยา [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- จตุรภัทร ประทุม. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: บุ๊คพ้อยท์.
- จิรพิพรรธ ธรรมแท้. (2557). การบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชัชวรินทร์ สิงห์สุ่ง. (2558). รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ทองม้วน โยธชัย. (2561). โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ดีพิมพ์]. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทวีวัฒน์ ช่างทิพย์. (2562). ปัจจัยการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธีรวัฒน์ มอนไธสง. (2561). การบริหารสถานศึกษาอย่างผู้บริหารมืออาชีพ. พระนครศรีอยุธยา: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประยงค์ ศรีโหม้. (2561). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิพัฒน์ นิรนาทกุล. (2563). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ดีพิมพ์]. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ภรภัทร เอ็นนรินทร์. (2557). ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- มณีนี เจริญไชนางค์ และ ปทุมพร เปี้ยถนอม. (2563). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 14(2), 72-82.
- รัตนา พุ่มัน, ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล และเพชรรา บุตสีทา. (2559). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนา
ตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38. *การประชุมวิชาการ
ระดับชาติครั้งที่ 3* (น. 1742-1754). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2554). การบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 5).
สงขลา: นำศิลป์.
- สมาน อัครภูมิ. (2553). *การบริหารการศึกษายุคใหม่: แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 5)
อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สุรเชษฐ เดชประสิทธิ์. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 [วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุริพร แก้วโพธิ์. (2561). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดนครนายก. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อภิชัย พันธเสน และคณะ. (2558). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์การสังเคราะห์งานวิจัยว่าด้วยปัญหาและ
ข้อเสนอแนะในกระบวนการศึกษาไทย: ประเด็นปัญหาคุณภาพการศึกษา (2535-2558).
กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย.
- Ishmeal, D.& Agu-Monsan. (1999). *Let and of the Cross-Cultural Learner Center*. Concept
Function Cultural Literacy. Toronto: University of Toronto.